

Bestuurders van Buurmalsen en Tricht 1590-1810(111) De waardsmannen of buurmeesters

R.H. C. van Maanen

Inleiding

Na de maan- en armmeesters en de schepenen komen nu de waardsmannen of buurmeesters aan bod. Hiermee zijn de wereldlijke bestuurders van Buurmalsen en Tricht behandeld. Naast wereldlijke hebben natuurlijk ook geestelijke bestuurders grote invloed op de samenleving gehad. De serie artikelen zal dan ook worden vervolgd met als onderwerpen de kerkmeesters, ouderlingen en diakenen van de Nederlands- Hervormde gemeenten in Buurmalsen en Tricht.

Waardsmannen of buurmeesters

Het 'reglement en ordonnantie op het stuck van de policie, finencie en justitie van de stadt en graeffschap Buyren' van 6 april 1699 bepaalde dat de buurmeesters elk jaar door de graaf of de drossaard werden benoemd en beëdigd door de schout ten overstaan van het gerecht. Door de schout en gerecht en de aftredende buurmeesters was vooraf met een meerderheid van stemmen een nominatie met de namen van drie competente personen opgesteld. Over het algemeen werden de nieuwe buurmeesters gekozen aan de hand van deze nominatie; uitzondering was bijvoorbeeld 1759 toen afgeweken werd van de genomineerde kandidaten door twee niet-genomineerden te benoemen. De gebruikelijke leveranciers, timmerlieden, metselaars, smeden en andere handwerkslieden konden zolang zij in gemenelandsdienst waren, niet tot buurmeester worden benoemd.

De buurmeesters die met de administratie van de inkomsten en uitgaven waren belast, moesten alvorens met hun werkzaamheden te beginnen een eed van 'getrouwigheyt' afleggen, zoals vastgesteld in de grafelijke resolutie van 19 november 1682. Jaarlijks werd voor de drossaard tevens dijkgraaf, schout en schepenen ten overstaan van de geërfden in de kerk te Tricht of gerechtskamer rekening en verantwoording afgelegd van de inkomsten en uitgaven. De rekening en verantwoording moest binnen twee jaar na aftreden worden afgelegd. Hierbij diende van alle inkomsten en uitgaven kwitanties te worden overlegd, op straffe van gijzeling. De opgevoerde posten dienden met meerderheid van stemmen te worden goedgekeurd. De kwitanties van die posten op de rekeningen die betaald werden uit de omslagen die ten tijde van dezelfde rekening werden uitgezet, werden op het volgende rekeningjaar overgebracht, waardoor de rekening 'gesuyvert' werd. Wanneer meerdere rekeningen achterliepen, dienden de drossaard en het gerecht alle middelen aan te wenden dat door capabele personen de openstaande posten werden geïncasseerd. De rekeningen liepen niet synchroon met het kalenderjaar maar begonnen tussen oktober en december van het eerste jaar en liepen dan door tot in het tweede jaar. De aanstellingen gebeurden

weliswaar voor een jaar, maar ook vond een overschrijding van de kalenderjaren plaats. Een buurmeester benoemd voor bijvoorbeeld 1652, kon begin 1653 nog in dienst zijn zolang zijn opvolger nog niet was benoemd.

De buurmeesters waren in principe belast met het in goede staat houden van de wegen, kaden, sluizen, bruggen en andere werken en verder de inning en verantwoording van de uitgezette polderlasten. We zien echter dat ook het onderhoud aan het torenuurwerk in de Trichtse kerktoren onder hun verantwoording viel. De aanbesteding van werkzaamheden door de buurmeesters gebeurde in het openbaar in aanwezigheid van de schout. De aanbesteding van algemene werken en reparaties waarvan de kosten de *f* 30,- te boven gingen, evenals de verpachting van de middelen, diende met 'behoorlijke voorkennis' via de publicatie van biljetten bekend te worden gemaakt. De aanbesteding zelf gebeurde in het openbaar in de kerk ten overstaan van de schout, twee schepenen en de secretaris. Het was de buurmeesters verboden van de leveranciers en handwerkslieden direct of indirect recognities aan te nemen op straf van een 'arbitrale correctie'. Overigens waren ook de leveranciers en handwerkslieden beschermd tegen de willekeur van de buurmeesters. Zij waren niet bevoegd om zonder toestemming van de auditeuren van hun rekeningen - de drossaard en het gerecht - zaken te doen met andere dan de gebruikelijke leveranciers en handwerkslieden.

(* genomineerd maar niet benoemd)

Tricht

Claes Adriaensz	1669-1670
*Huijbert Adriaensz	1671
Hendrick Andriesz	1628-1629
Peter Adriaensz	1604
Adriaen Adriaensz van Aelst	1651-1652, 1662-1663
Cornelis Aertsz	1666-1667
Willem Alerts	1599-1600
Dirk Anthonisz	1602-1603
Oth Anthonisz van Asch	1676
*Willem van Asch	1771-1772
*mr. Herman Vosch van Avesaet, advocaat	1678
Bouwensz, zie Bouwensz	
*Arien van Bergen	1769-1770
Dirk Jillesz van Bergen	1716-1720
*Jilles van Bergen	1764-1765, 1769-1778
*Arnoldus Bras	1769-1772
*Bastiaan Cornelisz van Beusichem	1802, 1807-1808
*Gerrit van Beusichem	1807-1808
*Gerrit Jan van Beusichem	1802
Roelof Bouwens	1638-1639
Wouter Bouwensz	1635-1636, 1649-1650, 1661

*Oth Anthonisz Brouwer	1675
Dirk Casteleijn	1795-1797
*Roelof van Casteleijn	1773-1778
Evert Gerritsz Coedam	1656-1657
Heylgert Cornelissz	1681-1682
Anthonisz Dircksz	1627-1628, 1663-1664
Wouter Dircksz	1659-1660, 1675, 1683-1684 1688
Gerrit Aelbertsz van Dijen	1626-1627, 1643-1644
*Claas van Gelder	1771-1772
Gijsbert Gerritsz	1685
Anthonisz Goes	1665-1666, 1678-1680
Gerrit Goes	1634-1635
Cornelis de Groot	1629-1630
Peter de Groot	1667-1668
*Huijbert Gijsbertsz	1661
*Anthony van Haren	1731-1734, 1739-1742
Jan Stevensz de Helt	1621-1622
Klaas van Hemert	1798-1810
Rijk van Hemert	1794
Gerrit Hendricksz	1636-1637
Peter Heijligersz [Rams]	1711
*Cornelis Teunisz van 't Hoogh	1730-1731, 1743-1744
*Cornelis van't Hoogh	1805-1806
*Bouwen van 't Hoogh	1758-1759, 1777-1778
*Comelis Kemp	1745-1746, 1769-1770
Evert Reijersz Kemp	1694-1696
Roelof Gerritsz Keijzer	1637-1638, 1654-1655
Jan Claasz Lelij	1760-1765, 1768
Dirk Cornelisz Markesteijn	1712-1713
Jan Meertensen	1661-1662
Gijsbert van Meteren	1769-1770
*Hermen van Mill	1752-1755, 1760-1761
*Dirck Francken Noudt	1733-1734, 1737-1738
Dirk Nout	1802
*Frank Alerdt Noudt	1741-1742
Anthonis Petersz van Oirt	1677
Comelis van Oort	1686-1687
Dirk/Derk van Oort	1701-1708
Peter Claasz van Oort	1657-1658
Peter Dircksz van Oort	1640-1641, 1674
Dirk Petersz	1608-1609
Adriaen Adriaensz van Reest	1652

Willem Roeloffsz	1650-1651, 1664-1665
Cornelis van Rijnberk	1714
Erris Hendricksz van Santen	1658-1659
*Frank van Santen	1805-1806
*Goossen van Santen	1771-1772
*Peter van Santen	1764-1765, 1769-1774
Roelof Errisz van Santen	1691-1693
Huybert Gijsbertsz Schenck	1672
Lucas Sluimers	1801 (verhuisd)
Meerten van Soest	1771-1793
*Stoffel van Soest	1760-1761
Willem Meertenz van Soest	1725, 1730-1746
Willem Cornelis Stam	1645-1646
Arien/Arij van Steenis	1709-1710, 1721, 1724
*Gerrit van Steenis	1725
Jacob van Steenis	1750-1759
Peter Adriaenz van Stenis	1656-1657
Jacob Thomassen	1689-1690, 1699
Gelis/Jelis Gerritsz Tussenbroeck	1698
Gerrit Verlee	1715
Anthony Willemsz Versteegh	1746-1749
*Jacob Versteegh	1706
Jan Aertsz van Wadenoijen	1653-1654
Jan/Johan Florisz van der Weij	1644-1645, 1652-1653
Alert Woutersz	1668-1669
Peter Woutersz	1674

Buurmalsen

*Aelbert Anthonisz	1659, 1671
Anthonis Fransen van Beusichem	1676
*Johannes van Beusichem	1807-1808
*Adrianus van der Burg	1764-1765, 1776-1777
Gerrit Gerntsen Coedam	1677-1678
Gerrit Gerritsz Coedam	1737-1740
*Gerrit Coedam de Jonge	1674
Hessel Gerritsz Coedam	1754-1757
Willem Jansz Coedam	1709, 1716, 1720-1721, 1724 1733-1736
*Willem Dircksz de Cruijff	1678
Cornelis Dircksz	1673
Teunis van der Griend	1762-1765, 1769-1770
*Evert van Haren	1706, 1715-1717
*Alert Hermensen	1674

*Floris van Heteren	1677
*Dirk de Heus	1754-1755
*Huybert Adriaensz Hollander	1677
Arien Huygen	1705-1706, 1714-1715
Cornelis Jacobsz	1652
Jan Jacobsz	1659
*Arien Jansz van Maurik	1741-1744, 1748-1749
*Comelis van Maurik	1771-1778
*Jan Adriaensz van Maurik	1678
Mourik zie Maurik	
Evert Jansz van Santen	1741-1746, 1760-1761
*Krijn/Qurijn Claasz van Santen	1721
*Gerrit Thomassen van Soelen	1676
*Hendrik van Suijlichem	1706
*Jacob Cornelisz Suylichem	1678
Frederick Jansz Tucker	1725, 1730-1732
Jan Fredericksz Tucker	1674-1675
*Hendrik A. Tucker	1805-1806
Verrendaal, zie Versendaal	
Anthony van Versendaal	1746-1751
Anthony Heesselt van Versendaal	1805-1808
Cornelis van Versendaal	1771-1772, 1775-1778
*Gerrit van Versendaal	1807-1808
Goossen van Versendaal	1752-1753
*Teunis van Versendaal	1721
Anthony Verweij	1758-1759
*Hendrik Otto Verweij	1715-1717
*Hendrikus Verweij	1805-1806
*Peter Otto Verweij	1764-1765